

FIȘA DISCIPLINEI
(masterat)

1. Date despre program

Facultatea	Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Limba și literatura română și științele comunicării
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii ¹⁾	Masterat
Programul de studii/ Calificarea	Limbă și comunicare

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	REPREZENTARI ALE LIMBII IN GRAMATICILE ROMANEȘTI				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categoriza formativă a disciplinei DSI – discipline de sinteză; DAP – discipline de aprofundare				DSI
	Categoriza de opționalitate a disciplinei: DI-impusă; DO-opțională; DF-facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

Număr de ore pe săptămână	2	din care: curs	1	seminar/ laborator/ proiect	1
Total ore pe semestru din planul de învățământ	28	din care: curs	14	seminar/ laborator/ proiect	14

Distribuția fondului de timp	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	2
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri	14
Tutoriat	
Examinări	2
Alte activități: practică individuală de teren de observație participativă	

Total ore studiu individual	30
Total ore pe semestru	60
Numărul de credite⁴⁾	6

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale specifice	Utilizarea adecvată a conceptelor teoretice în studiul faptelor de limbă și în cercetarea comunicării; Integrarea fenomenelor lingvistice în dinamica socială actuală a interacțiunii comunicative; Analiza textelor/ discursurilor prin raportare la diferite situații de comunicare; Studiarea fenomenelor discursive din perspectivă interdisciplinară și contrastivă; Evaluarea reprezentărilor lingvistice și culturale românești, reflectate în diferite tipuri de texte.
Competențe profesionale generale	CG1. Își menține la zi cunoștințele profesionale; CG3.Gestionează date în domeniul cercetării; CG4 redactează lucrări științifice; CG7. Dă dovadă de expertiză disciplinară; CG9. Utilizează dicționare.

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Absolventul identifică și compară perspectivele ideologice din care este descrisă limba română în principalele gramatici românești.	Absolventul interpretează critic opiniile autorilor de gramatici care propun soluții controversate în evaluarea	Absolventul gestionează autonom o cantitate mare de informații teoretice și extrage cu discernământ ideile de referință, dovedind echilibru și imparțialitate.

	unor fapte de limbă.	
--	----------------------	--

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cursul aprofundează cunoștințele de istorie a gramaticii românești, dintr-o perspectivă inedită, aceea a reprezentărilor limbii române din unghiul conștiinței lingvistice a autorilor de gramatici. Se realizează o structură tematică logică, urmărind fenomenele de reflectare partizană a trăsăturilor limbii române în diverse tipuri de gramatici, apărute în perioada modernizării. Introducerea unor concepte de bază, precum „reprezentare socială“, „reprezentare lingvistică“, „obiectivare“, „ancorare“ (Guimelli 1994) ; gramatică savantă/profană.
-----------------------------------	--

7. Conținuturi de predare și învățare

8.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Reprezentări sociale și reprezentări lingvistice. Condițiile preliminare pentru producerea discursului gramatical: cunoaștere, rațiune, uz și intuiție. Aspecte teoretice	2	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
2. Reprezentări identitare. Limba română, o limbă „nedeșăvârșită“ în contextul european al limbilor moderne.	2	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
3. Reprezentări raționaliste. Limba națională/limbă normată. Atitudini față de normele cutumiare, subiective, estetice și obiective în gramaticile românești	2	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
4. Reprezentarea oportunistă. Transcenderea modelelor tradiționale. Dispozitive procustiene de modelare.	2	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
5. Reprezentarea caleidoscopică. Imperativul tratamentului automat. Perspective și tendințe	2	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
6. Reprezentări ale limbii române în gramaticile școlare	2	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
7 Reflecții asupra reprezentărilor vorbitorilor : «grammar nazi», «lingvistică populară», variații ortografice etc.	2	Expunere, explicație, discuții, activități interactive.	
Bibliografie minimală recomandată Abric, J.-Cl. (Ed). (1994). <i>Pratiques sociales et représentations</i> . Paris: PUF. Berrendonner, Alain. (1982). <i>L'éternel grammairien. Etude du discours normatif</i> . Berne : Peter Lang. Branca-Rosoff, Sonia. (1996). <i>Les imaginaires des langues</i> , in <i>Sociolinguistique. Territoires et objets</i> , H. Boyer, dir. Lausanne :Delachaux et Niestlé. pp. 79-112.			

- Charaudeau, Patrick. (2009). *Identité linguistique, identité culturelle: une relation paradoxale*, in Le discours sur les langues d'Espagne. Lagarde Christian (ed.). Perpignan : Presses universitaires de Perpignan. pp. 21-38, site-ul Patrick Charaudeau -Livres, articles, publications, disponibil la adresa: URL:<http://www.patrick-charaudeau.com/Identite-linguistique-identite.html>
- Eco, Umberto. (2002). *În căutarea limbii perfecte*. Traducere din limba italiană de Dragoș Cojocaru. Iași: Editura Polirom.
- Foucault, Michel. (2008). *Cuvintele și lucrurile*. Traducere de Bogdan Ghiu și Mircea Vasilescu. București: Editura Rao.
- Guimelli, Ch. (Ed) (1994). *Structures et transformation des représentations sociales*. Neuchâtel: Delachaux et Niestlé.
- Houdebine- Gravaud, Anne-Marie (2013). *L'imaginaire linguistique entre idéal de langue et langue idéale. Sa modélisation, son application, son développement en imaginaire culturel via la sémiologie des indices*. în Language and Literature. pp. 9-19. Disponibil la <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A6029/pdf>
- Kayser, D. (1997). *La représentation des connaissances*. Paris: Hermès.
- Mamina, A. (1998). *Societate, instituții, reprezentări sociale — studii de istoria mentalităților și a imaginarii*, București: Editura Enciclopedică.
- Nagy, R., (coord). (2015). *Dicționar de Analiza discursului*. Iași: Institutul European.
- Py, B. (2000). *Représentations sociales et discours. Questions épistémologiques et méthodologiques*. Tranel 32, pp. 25-20.
- Rey, Alain (1972). *Usages, jugements et prescriptions linguistiques*. In Langue française. no. 16. La norme, pp. 4-28, DOI:<https://doi.org/10.3406/lfr.1972.5701>, disponibil la: https://www.persee.fr/doc/lfr_0023-8368_1972_num_16_1_5701
- Rosier, Lorence (2020). *Les représentations de la langue et du discours sur la toile*. La Clé des Langues [en ligne], Lyon, ENS de LYON/DGESCO (ISSN 2107-7029), mars 2018. Consulté le 30/09/2020. URL: <http://cle.ens-lyon.fr/plurilingues/langue/domaine-de-la-linguistique/les-representations-de-la-langue-et-du-discours-sur-la-toile>
- Seca, Jean-Marie (2009). *Reprezentările sociale*. Traducere de Evagrina Dîrțu. Prefață la ediția în limba română de Jean-Marie Seca. Iași: Institutul European.
- Siouffi, Gilles. (2019). *Le rôle de l'imaginaire dans la description et la représentation linguistique*. In Discours, signes et sociétés. Disponibil la: <http://revue-signes.gsu.edu.tr/article/-LY-6cjdBU3cZyTCCA5j>
- Zarate, G. (1997). *La notion de représentation et ses déclinaisons*, NeQ 2, pp 5-9.

Seminar/ laborator/ proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Atitudini și reprezentări. Analiză de corpus. Gramatici de la sfârșitul secolului al XIX-lea	2	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții.	
Atitudini și reprezentări. Gramatici din prima jumătate a secolului XX	2	Activități interactive. Analiză textuală.	
Atitudini și reprezentări. Gramatica democratică (Mioara Avram)	2	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții.	
Atitudini și reprezentări. Gramatici academice	2	Activități interactive. Analiză textuală.	
Atitudini și reprezentări în gramaticile bilingve	2	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții.	
Reprezentări ale limbii române în manuale	2	Activități interactive. Analiză textuală.	
Reprezentări ale limbii române la studenți/masteranzi/presă etc. Studii de caz	2	Prezentare pe baza bibliografiei; analiză textuală; discuții.	

Bibliografie minimală recomandată

Corpus orientativ (în ordine cronologică):

Secolul al XIX-lea:

Alecsandri, V. (1863). *Grammaire de la langue roumaine*. Paris.

Tiktin, H. (1893). *Gramatica română pentru învățământul secundar, teorie și practică*. Iași.

Philippide, A. (1897). *Gramatică elementară a limbii române*. Iași.

Secolul al XX-lea:

Iordan, Iorgu. (1937). *Gramatica limbii române*. București (ediția a II-a, 1946).

Avram, Mioara (1986). *Gramatica pentru toți*. București: Editura Academiei (ediția a II-a, 1997, Humanitas).
Gramatica limbii române (1953). București: Editura Academiei.
Gramatica limbii române (1963). București: Editura Academiei.
 Secolul al XXI-ea
GALR 2005: Gramatica limbii române (2005). București: Editura Academiei.
GBLR 2010: Gramatica de bază a limbii române (2010). București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
Gramatica limbii române pentru gimnaziu (2019). București: Editura Univers Enciclopedic Gold.

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Definirea și interpretarea adecvată a conceptelor de bază, capacitatea de operare cu conceptele teoretice în analiza de text . Analiza contrastivă a conținuturilor teoretice și parcurgerea bibliografiei indicate.	Evaluare sumativă: examen oral	50%
Seminar/ laborator/ proiect	Aplicații (analize de text)	Evaluare pe parcurs: referat	50%

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
23.09.2025	Prof. univ. dr. Rodica Nagy	Prof. univ. dr. Rodica Nagy

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
23.09.2025	Prof. univ. dr. Rodica Nagy; prof. univ. dr. Claudia Costin

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
23.09.2025	Prof. univ dr. Claudia Costin

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
26.09.2025	Prof. univ. dr. Daniela Petroșel